

Vergaderjaar 1999–2000

26 573

Van beleidsbegroting tot beleidsverantwoording

Nr. 18

BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, NATUURBEHEER EN VISSERIJ

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 8 mei 2000

Valt Beleid Te Begroten? Dat is de centrale vraag in het VBTB-traject. Als het antwoord daarop bevestigend is, dan is er veel bereikt. Bijgaand treft u aan de dummy-begroting 2000 van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij¹. Deze dummy-begroting is een omgewerkte versie van de LNV-ontwerpbegroting 2000 en weerspiegelt derhalve het beleid uit die ontwerpbegroting. Op 24 maart jl. is u reeds een eerdere versie van de dummy toegezonden. Het huidige exemplaar is op een beperkt aantal technische punten aangepast.

In het VBTB-traject staan in de begroting drie vragen centraal, te weten: wat willen we bereiken, wat gaan we daarvoor doen en wat mag het kosten? In de verantwoording komen vervolgens dezelfde vragen aan de orde, maar dan achteraf: hebben we bereikt wat we hebben beoogd, hebben we gedaan wat we daarvoor zouden doen en heeft het gekost wat we dachten dat het zou kosten? Die vragen hebben de basis gevormd bij het vervaardigen van de bijgevoegde dummy-begroting.

Het belangrijkste verschil met de LNV-ontwerpbegroting 2000 betreft daarom de indeling en de opname van operationele, meetbare beleidsdoelstellingen en streefwaarden. De meer instrumentele oriëntatie, zoals in de officiële LNV-begroting, is daarmee losgelaten. De beleidsrealisatie staat in het VBTB-traject immers voorop. Ook de bijlagen zijn met het VBTB-traject in de dummy-begroting komen te vervallen. Dit heeft als effect een kernachtige formulering van de hoofdlijnen van het LNV-beleid. Dit uit zich ook in de omvang van de dummy-begroting: bijna 70 pagina's, terwijl de echte LNV-begroting er circa 300 bevat.

Bijgaande dummy-begroting geeft inzicht in de voortgang van het proces van verandering. Duidelijk is dat op een aantal onderdelen verdergaande uitwerking noodzakelijk is, met name op het vlak van het definiëren van meetbare doelstellingen. Daarom is bij deze brief tevens een plan van aanpak gevoegd waarin wordt geschetst op welke punten in de komende

¹ Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

maanden aan de totstandkoming van de nieuwe begroting zal worden gewerkt.

Met de nieuwe begrotingsindeling worden de speerpunten van het LNV-beleid neergezet. Getracht is om op het niveau van de beleidsartikelen de richting van het beleid aan te geven. De opbouw van de beleidsagenda en -artikelen is «van grof naar fijn». Eerst wordt het beleid in algemene termen gepresenteerd. Vervolgens vindt operationalisering plaats, zoveel mogelijk met streefwaarden. Daarna komen de financiële gevolgen, inclusief een onderbouwing, aan de orde. Tenslotte worden de budgetflexibiliteit en de aannames per beleidsartikel weergegeven.

Geconstateerd kan worden dat het VBTB-proces niet ten einde is. Juist nu begint voor de betrokkenen duidelijk te worden welke gevolgen VBTB heeft op het gebied van houding en werkwijze. Als voorproefje daarop, en om de aandacht op VBTB gevestigd te houden, zal de algemene memorie van toelichting in de ontwerpbegroting 2001 van LNV reeds de indeling volgen zoals die nu ook in de dummy is opgenomen.

Tevens zal het jaarverslag 2000 zoveel mogelijk de lijn van de dummy-begroting volgen, rekening houdend met de aspecten zoals verwoord in uw brief van 16 december 1999 (Van Zijl II–Van Walsum; Tweede Kamer, vergaderjaar 1999–2000, 26 953, nr. 1) en 21 december 1999 (Van Zijl I). Het spreekt vanzelf dat die aspecten zoveel mogelijk worden meegenomen in de eerste echte VBTB-begroting voor het jaar 2002.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
L. J. Brinkhorst

Aanscherping begroting 2002 naar aanleiding van de dummy 2000

Met de dummy-begroting 2000 is de eerste fase van het VBTB-traject afgerond. Om tot de eerste echte VBTB-begroting te komen, zoals voorzien voor 2002, zal op onderdelen nog nadere uitwerking nodig zijn. Dit kan plaatsvinden in de periode tot het vaststellen van de ontwerp-begroting 2002. Het betreft onderwerpen en verbeterpunten waarvoor de informatie beschikbaar is danwel op korte termijn ontwikkeld kan worden.

Te denken valt bijvoorbeeld aan kwaliteitsmetingen bij onderwijsinstellingen en meetbare doelstellingen op het terrein van dierenwelzijn. Een aantal onderwerpen betreft echter ook gevoelige politiek-beleidsmatige beslissingen (bijvoorbeeld ambities en hoogte streefwaarden), instrumenteel-technische vraagstukken (meetbaarheid en ontwikkeling van prestatie-indicatoren en monitoringssystemen) en de technisch-administratieve uitwerking. Deze kunnen niet altijd op korte termijn geconcretiseerd worden. Uiteraard wordt maximaal ingezet op volledige implementatie van VBTB in 2002. VBTB blijft evenwel een groeiproces waarbij de scherpte en concreetheid in de loop van de jaren zullen toenemen.

Prestatiegegevens behoren een rol te spelen bij de totstandkoming van beleidsnota's, jaarplannen en jaarverslagen. Ze dienen een rol te spelen bij (voorbereiding op) politieke besluitvorming, beleidsaanpassingen en bedrijfsvoeringsprocessen. Indien er een goede samenhang is tussen prestatiegegevens en beleidsvoornemens en -processen kan beleid meetbaar in de begroting worden opgenomen.

Dit Plan van Aanpak gaat in op de verbeterpunten naar aanleiding van de dummy-begroting 2000. Het streven is erop gericht deze verbeteringen in de begroting 2002 zoveel mogelijk gerealiseerd te krijgen.

In de onderstaande tabel worden de verbeterpunten in algemene termen aangegeven. Medio 2001 zal worden geëvalueerd op welke punten verbeteringen dan nog noodzakelijk zijn. Afhankelijk van de resultaten van die evaluatie kan een vervolgactie noodzakelijk zijn. Bij de planning van de werkzaamheden wordt ervan uitgegaan dat de Kamerbehandeling van de departementale dummy-begrotingen vóór augustus 2000 plaatsvindt.

| Aandachts-/verbeterpunt | Startdatum | Datum Gereed |
|---|---------------|---------------|
| Leeswijzer • (verfijning) aannames toerekening apparaatsuitgaven aan begrotingsartikelen | augustus 2001 | zomer 2001 |
| Beleidsagenda: • beleidsprioriteiten en -accenten, compact beschreven (max. 10 pag.) • relatie leggen met begrote bedragen (zodanig meerjarig) | maart 2001 | zomer 2001 |
| Beleidsartikel: • algemene beleidsdoelstelling: kernachtige formulering met streefwaarden (beoogde finale doelen) | augustus 2000 | februari 2001 |
| • witte vlekken in algemene beleidsdoelstelling betreft lacunes in de aansluiting tussen de algemene beleidsdoelstelling en de geoperationaliseerde doelstellingen) | augustus 2000 | februari 2001 |
| • per algemene beleidsdoelstelling (beleidsartikel) helder aangeven welke verantwoordelijkheid de minister heeft (inspanning/resultaat/systeem) | augustus 2000 | februari 2001 |
| Operationele doelstellingen: • operationele doelstellingen apparaat (op systeem- en resultaatniveau): PD, RVV en AID | augustus 2000 | maart 2001 |
| • aansluiting bij algemene doelstelling | augustus 2000 | maart 2001 |
| • concretisering: streefwaarden (voor realisatie in begrotingsjaar), meetbaarheid, doelgroepen etc. | augustus 2000 | zomer 2001 |
| • tijdreeksen: in begroting 2002 t/m t+4; in begroting 2003 t-1 t/m t+4 en met ingang van de begroting 2004 t-2 t/m t+4 | augustus 2000 | zomer 2001 |

| Aandachts-/verbeterpunt | Startdatum | Datum Gereed |
|--|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • koppeling tussen gekwantificeerde doelstelling, instrumenten en middelen • Van Zijl II – Van Walsum | augustus 2000 maart 2000 | zomer 2001 zomer 2001 |
| Budgettaire gevolgen beleid: <ul style="list-style-type: none"> • onderverdeling van programmabudget naar instrumenten (afh. van nadere regelgeving door MvF) | augustus 2000 | zomer 2001 |
| Toelichting budgettaire gevolgen beleid a.d.h.v. prestatiegegevens: <ul style="list-style-type: none"> • Het opnemen van prestatiegegevens m.b.t. de factoren die aan de begrotingsramingen van de programma-uitgaven ten grondslag liggen (volume- en prijsinformatie), alsmede het geven van een beleidsmatige toelichting daarop bij de artikelen 4 (Bevordering duurzame productie) en indien mogelijk de artikelen 6 (Kennisonwikkeling) en 7 (Kennisstimulering, -ondersteuning en -vernieuwing) • Invullen van de prestatiegegevenstabellen bij de artikelen 1 (Versterking landelijk gebied) en 2 (Realisatie van de ecologische infrastructuur) alsmede het geven van een beleidsmatige toelichting daarop • doelmatigheidsinformatie (incl. m.b.t. producten agentschappen) | augustus 2000 augustus 2000 augustus 2000 | zomer 2001 zomer 2001 februari 2001 |
| Veronderstellingen: <ul style="list-style-type: none"> • beleidsmatige en cijfermatige veronderstellingen verder formuleren bij de artikelen 1, 3, 4, 6, 7 en 8. | augustus 2000 | zomer 2001 |
| Budgetflexibiliteit <ul style="list-style-type: none"> • verder uitwerken dan wel invullen | augustus 2000 | zomer 2001 |
| Bedrijfsvoeringparagraaf | maart 2001 | zomer 2001 |

In de bovenstaande tabel wordt onderscheid gemaakt tussen verbeterpunten op de diverse niveaus en onderdelen van de begroting. Aanscherpingen op het niveau van de algemene beleidsdoelstelling dienen als eerste gerealiseerd te worden, deze vormen immers de basis voor de nadere concretisering van de operationele doelstellingen. Concretisering van operationele doelstelling en tekstuele aanpassingen zullen pas in de eerste concepten van de ontwerp-begroting 2002 hun neerslag vinden. Dit neemt niet weg dat hieraan in de periode tussen maart 2000 en de eerste begroting volgens de nieuwe opzet (begroting 2002) gewerkt moet worden.